

LATINOAMERIKA

Hondurasko Estatuari leporatu dio familiak Bertha Caceresen erailketa

Guk borrokan jarraitu beste aukerarik ez dugu, urik gabe utzi nahi gaituzte-eta», esan zuen joan den igandean Maria Mercedes Gomez 61 urteko emakumeak, Bertha Caceres Copinh Hondurasko Indigena eta Herri Erakundeen Kontseiluko koordinatzailearekin batera protesta askotan esku hartu zuen ekintzaileak. Lenka etniako indigenek agindu zuten Caceresek abian jarritako lanarekin tinko jarraituko dutela, Gualcarque ibaia babesten segiko dutela, «berak konpainia hidroelektrikoei aurre egiteagatik bizitza eman du-eta».

Bertha Caceres ekintzailearen ingurukoek badakite zer gertatu den: Desa-Sinohydro konpainiak, herrialdean proiektu hidroelektriko bat abian jartzen ari denak, askotan egin zion mehatxu bere diruzalekeriari enbazu egiten zion emakumeari, eta azkenean mehatxuak erailketa bihurtu ditu. «Pertsona batzuk atxilotu dituztela esan digute, baina ez dago guk nahi

POLITIKA / Jose Angel Oria eta Asier Vera

Herri mugimenduen aurkako indarrak gutxitan egin dutena egitera ausartu ziren hilaren 3an: Bertha Caceres ekintzailea hil zuten Hondurasen, 2015ean Goldman Ingurumen Saria jaso zuen emakumea, Gualcarque ibaiaren defenditzaile nekazaria eta lenka herriaren bururik ezagunena. Nazioartea ere astindu du berriak.

dugun erantzunik, ez digute argituko ez nor den egile intelektuala ez nor den egile intelektual ez nork egin zion tiro, krimen honen arduraduna nor den jakiteko», adierazi zien kazetariari Olivia Zuñiga alabak.

Hondurasko Poliziak jakinarazi du hiru pertsona atxilotu dituela: Tomas Gomez, Copinh kontseiluaren jardueratan esku hartzen zuen adin txikiko bat eta Jose Ismael Lemus eraso egin zen lekuko segurtasun zaindaria.

Caceresi tiro egin zioten momentuan Mexikoko Gustavo Castro ekintzailearekin zegoen,

La Esperanza hirian. Otros Mundos Chiapas elkarteko zuzendaria bera ere zauritu egin zuten. Larunbatean aireportura joan zen, Mexikora itzultzeko asmoarekin, baina herrialdetik irtetea debekatu egin zioten, lekuko moduan deklaratu egin behar duelako. «Gustavo Castro erasoren biktima dela gogoraz behar gaude», adierazi zuen Otros Mundos elkartek.

«KRIMEN POLITIKOA»

Bertha Caceresen seme-alabek Juan Orlando Hernandez Hondurasko presidenteari leporatu

Bertha Caceresen amak (ezkerrean) eta seme-alabek prentsaurreko bat eskaini zuten La Esperanzan ekintzailearen heriotza Hondurasko Estatuari leporatzeko. Ikerketa independente bat eskatu zuten, Mexikon desagerrarazi zituzten 43 ikasleen inguruan egin zen moduan.
Orlando SIERRA | AFP

diote «krimen politikoaren» ardurak: «Hernandez presidentea, zera esan behar dizugu: Bertha Caceres hil dute, baina zure Gobernua hiltzorian dago». Caceresen familiak, Estatuaren aurkako salaketa aurkezteaz gain, nazioarteko ikerketa egitea exijitzen du, bertako Justizia Administrazioaz ez baita fidatzen.

Presidenteak Zeid Ra'ad Al Hussein Giza Eskubideen aldeko Nazio Batuen goi-komisarioari eskatu dio ikerketan laguntzeko, agintariaren bulegoak jakinarazi duenez. Baina erabaki hori «propaganda» besterik ez da, Silvio Carrillo hildako ekintzailearen ilobak esan duenez: «NBEko erakunde hori ez dago espezializatuta tankerako ikerketetan».

Silvio Carrillok Mexikon desagerrarazi zituzten 43 ikasleen inguruko ikerketa ekartzen du gogora bere izebaren kasuan egin beharko litzatekeena azaltzeko. Berak nazioarteko aditu independenteak nahi ditu kasuan, ez baita batere fidatzen agintariak egingo dutenaz. Gauza bera eskatu dute Amnesty International eta gobernuko kanpoko beste hainbat erakundek.

Ez da harriztekoa Tegucigalpa agintariak gai honetan inolako sinesgarritasunik ez izatea. Global Witness gobernuz kanpoko erakundeak iaz egin zuen txostenaren arabera, Honduras ingurumenaren aldeko ekintzaile gehien hiltzen dituzten herrialdea da: 111 hildako 2002tik 2014ra.

«Ez daukagu horiek egingo duten ikerketaz fidatzerik –esan zuen Olivia Zuñiga alabak–. Nire amak geldiarazi nahi zuen urtegia egiteko baimenak eta kontzesioak funtzionario horiek eman zituzten».

KONPLIZE UGARI

Edonola ere, Silvio Carrillo ilobak dio Bertha Caceresen aurkako erasoaren arduradun bakarrik ez direla Desa-Sinohydro konpainiako jabeak: «Hondurasko ia gauza guztiak hamar hamabost familien artean banatzen dira eta horietako bat da Desaren jabe. Beraz, ardurak horiei leporatzerik badago, baina

